

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับวิเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความหมายและประวัติความเป็นมาของมหานารทกัศปชาดก
2. เพื่อวิเคราะห์หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดก
3. เพื่อศึกษาความหมาย ประเภท ความสำคัญของอุเบกขาบารมี
4. เพื่อนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดกมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดกนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเน้นวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) คือพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พร้อมทั้งคัมภีร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดก
2. รวบรวมเอกสารทุติยภูมิ มีเอกสารและผลงานของท่านผู้รู้พร้อมทั้งผลงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในมหานารทกัศปชาดก

การตรวจสอบข้อมูล

1. การตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) คือ เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสังเกตในสถานการณ์ที่ต่างกัน เพื่อสังเกตข้อมูลในเรื่องเดียวกัน โดยผู้วิจัยจะไม่ปักใจว่าข้อมูลที่ได้อาจได้มาตั้งแต่แรกน่าเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำความรู้จากแหล่งอื่นๆ มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วก็รวมได้เป็นเพียงข้อมูลสองแหล่งคือ ข้อมูลที่เหมือนแบบแรก และข้อมูลที่ตรงข้ามกับแบบแรกซึ่งเรียกว่าแบบที่สอง และแสวงหาข้อมูลต่อไปจนพบข้อมูลแบบที่สาม ข้อมูลที่ต่างไปจากที่หนึ่งและแบบที่สองถือเป็นข้อมูลแหล่งที่สาม เพื่อใช้สังเคราะห์ข้อมูลในแบบที่หนึ่งและแบบที่สอง

2. การตรวจสอบเพื่อดูความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล คือการประเมินว่าข้อมูลที่ได้อาจครบถ้วนและมีคุณภาพเพียงพอในการวิจัย โดยผู้วิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและละบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลและรับรองความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป (drawing and verifying conclusion)

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสังเคราะห์ และทำการแยกประเภทให้เป็นหมวดหมู่ตามความเหมาะสมของเนื้อหาในแต่ละบท โดยดำเนินการเมื่อทำข้อสรุปชั่วคราวและกำจัดข้อมูลที่เกินความจำเป็นซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประเด็นที่จะศึกษาน้อยทิ้งไป

2. ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการแยกประเภทนำมาวิเคราะห์ อธิบายให้ความหมายที่เหมาะสมของเนื้อหาและคำตอบในการวิจัยในครั้งนี้

3. ดำเนินการสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล โดยอธิบายพรรณนาตามประเด็นที่ค้นหา เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นสำคัญ